

Αθήνα/Athens: 13-7-2011
Αρ Πρωτ./Ref. Nr: 2088

Πληροφορίες: Μπαρμπαλιά Ελένη

Προς:
κ. Α. Διαμαντοπούλου,
Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης
και Θρησκευμάτων

ΚΟΙΝ:

- Γραφείο Πρωθυπουργού κ. Γ. Παπανδρέου
- κ. Φ. Γεννηματά, Αναπληρώτρια Υπουργό Παιδείας
- κ. Π. Τζωρτζάκη, Υφυπουργό Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- κ. Ε. Χριστοφιλοπούλου, Υφυπουργό Παιδείας
- Πρόεδρο και Μέλη Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων
- κ. Β. Κουλαΐδη, Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας
- κ. Ευ. Μπόκα, Γεν. Γραμματέα Δια Βίου Μάθησης
- κ. Β. Παπάζογλου, Ε.Γ. Ανώτατης Εκπαίδευσης
- κ. Κοντογιάννη, Ε.Γ. Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- κ. Κ. Κοκκινοπλίτη, Ε.Γ. Έρευνας και Τεχνολογίας
- κ. Γ. Αλεβίζο, Δ/ση Ειδικής Αγωγής Υπουργείου Παιδείας
- Φορείς – Μέλη Ε.Σ.ΑμεΑ

Θέμα: «Προτάσεις της Ε.Σ.ΑμεΑ στο σ/ν «Οργάνωση ανώτατης εκπαίδευσης , ανεξάρτητη αρχή για τη διασφάλιση πιστοποίηση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση»

Κυρία Υπουργέ,

Δυστυχώς για άλλη μια φορά παρατηρείται σε νομοσχέδια του Υπουργείου Παιδείας, με τα οποία επιχειρούνται διαρθρωτικές αλλαγές και τομές σε σημαντικά θέματα της Παιδείας, η έλλειψη έστω και στοιχειωδών μέτρων για την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία.

Στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου υπάρχουν άμεσες ή έμμεσες αναφορές για την αναπηρία σε ελάχιστα σημεία του, τα οποία μπορούν να αναφερθούν σε τρεις μόλις γραμμές και είναι τα εξής:

Στο Άρθρο 3: Αποστολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων: Γενική αναφορά περί κοινωνικής συνοχής στο σημείο δ. και στο σημείο η. γενική αναφορά στο σεβασμό κάθε διαφορετικότητας.

Άρθρο 52: Λοιπές υπηρεσίες υποστήριξης: Υπογραμμίζεται η υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία, χωρίς να αναφέρεται με σαφή και διακριτό τρόπο ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας τους.

Θεωρούμε αδιανόητο μέσα σε ένα νομοσχέδιο 75 άρθρων και 110 σελίδων, με το οποίο αλλάζει διαρθρωτικά το σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να μην υπάρχει σχεδόν καμία αναφορά στην φοίτηση των Ατόμων με Αναπηρία, καθώς και στις συνθήκες εργασίας πανεπιστημιακών/μελών ΔΕΠ και στελεχών γραμματικής υποστήριξης ατόμων με αναπηρία. Η ανωτέρω θέση μας ενισχύεται εάν ληφθεί υπόψη ότι στο σχετικό κείμενο της δημόσιας διαβούλευση του Υπουργείου Παιδείας η Ε.Σ.ΑμεΑ. επεσήμανε ακριβώς την ίδια έλλειψη. Ουδεμία αναφορά δεν υπάρχει ακόμα και στην συνοπτική επεξήγηση των σημαντικότερων αλλαγών της Εθνικής Στρατηγικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση, που συνοδεύει αυτό το σχέδιο νόμου. Σε αυτό το επεξηγηματικό κείμενο αναφέρονται όλες οι παθογένειες του υφιστάμενου συστήματος, αλλά αγνοούνται συστηματικά οι κατ' τα άλλα σοβαρές παθογένειες του συστήματος απέναντι στη φοίτηση των ατόμων με αναπηρία στα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου δεν διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στην ανώτατη εκπαίδευση (υποδομές, προγράμματα σπουδών, εκπαιδευτικό υλικό, διαδικασίες κ.λπ.). Για το λόγο αυτό θεωρούνται ως απόλυτα απαραίτητες παρεμβάσεις που θα «χρεώνουν» την ευθύνη της πρόσβασης φοιτητών με αναπηρία σε συγκεκριμένα όργανα της εκπαιδευτικής κοινότητας με στόχο τη διασφάλιση της δυνατότητας ελέγχου και αφετέρου θα ορίζουν την προσβασιμότητα υποδομών, προγραμμάτων, συγγραμμάτων, διαδικασιών κ.λπ. ως υποχρεωτικά κριτήρια αξιολόγησης των ιδρυμάτων και πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών.

Για το λόγο αυτό προτείνονται ως ελάχιστες παρεμβάσεις στο ν/σ τα εξής:

Άρθρο 3

Αποστολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Στην παρ. 1 προτείνουμε να συμπεριληφθεί στο τέλος του σημείου δ) η φράση : [ανταποκρίνονται ..... χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς

Άρθρο 9

Όργανα της σχολής

Στην παρ. 8 η περ. α. να συμπληρωθεί ως εξής : [Η κοσμητεία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:.....α .....κατά τρόπο που διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή σε αυτά όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας ανεξάρτητα από το φύλο, την αναπηρία κ.λπ. χαρακτηριστικά.

Άρθρο 6: Εσωτερικός Κανονισμός

Προτείνουμε να συμπεριληφθεί περίπτωση λβ) ως εξής :

«Σύσταση και λειτουργία αυτόνομης υπηρεσίας υποδοχής, ενημέρωσης και υποστήριξης των φοιτητών με αναπηρία, στελεχωμένης με μόνιμο και εξειδικευμένο προσωπικό στην αντιμετώπιση των πρόσθετων αναγκών που πηγάζουν από την αναπηρία».

Άρθρο 10

Όργανα του προγράμματος σπουδών

Στην παρ. 5 προτείνουμε να συμπεριληφθεί η περίπτωση η) ως εξής: η. ...την εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση της προσβασιμότητας (φυσικής και ηλεκτρονικής) των υποδομών, προγραμμάτων σπουδών, συγγραμμάτων, διαδικασιών κ.λπ. στους φοιτητές και καθηγητές με αναπηρία. Ειδικά για τη φοίτηση κωφών

και τυφλών μαθητών λαμβάνεται μέριμνα για την παροχή διερμηνείας νοηματικής γλώσσας καθώς και ηχογραφημένων εγχειριδίων ή συγγραμμάτων σε μορφή braille»

Άρθρο 11

Όργανα της μεταπτυχιακής σχολής

Στην παρ. 7 προτείνουμε το σημείο β να αναγραφεί ως εξής : β) γενική εποπτεία της λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών, κατά τρόπο που διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή σε αυτά όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας ανεξάρτητα από το φύλο, την αναπηρία κ.λπ. χαρακτηριστικά.

.....

Στην παρ. 12. να συμπεριληφθεί και να αναγραφεί με διακριτό τρόπο η λήψη μέτρων για την υποστήριξη των φοιτητών με αναπηρία κλπ.

Άρθρο 14

Μονάδα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος

Στην παρ. 2 θεωρούμε απαραίτητη την συμπερίληψη της ακόλουθης αρμοδιότητας : ε) Η ΜΟ.ΔΙ.Π. είναι επίσης αρμόδια για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία των υποδομών (συμβατικών και ηλεκτρονικών) και των υπηρεσιών που παρέχει το ίδρυμα.

Άρθρο 15

Δημοσιότητα – διαφάνεια: Και σε αυτό τον τομέα είναι ολοκληρωτική η έλλειψη της θέσπισης της προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων και της Κοινωνίας Πληροφορίας. Η έλλειψη αυτή αυτομάτως αποκλείει τους φοιτητές, εργαζόμενους και καθηγητές με αναπηρία από τις σύγχρονες πηγές πληροφόρησης.

Θεωρούμε επιτακτική ανάγκη να συμπεριληφθεί στην περ. 4 η ακόλουθη φράση : και να είναι προσβάσιμος σε άτομα με αναπηρία σύμφωνα με την τελευταία έκδοση του διεθνούς προτύπου Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), σε επίπεδο AAA.

Άρθρο 33

Χρονική διάρθρωση σπουδών - εξετάσεις

Στο τέλος της παρ. 2 είναι απαραίτητο να προστεθεί εδάφιο ως εξής: Ο Οργανισμός ορίζει επίσης τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης φοιτητών με αναπηρία.

Άρθρο 36 : Φοιτητικά θέματα

Προτείνουμε τη συμπερίληψη περ. γ ως εξής: γ) Ειδική μέριμνα λαμβάνουν τα ιδρύματα για τη διευκόλυνση φοιτητών με αναπηρία προκειμένου να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, κατά τρόπο ισότιμο με κάθε άλλο φοιτητή.

Άρθρο 37: Συγγράμματα

Στην παρ. 2 να προστεθεί: [Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 παύει η διανομή των διδακτικών.....
Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τη διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στην ύλη αυτή των φοιτητών με αναπηρία.

Στην παρ. 5. να σημειωθεί ότι τα συγγράμματα θα είναι σε μορφές προσβάσιμες σε όλους τους φοιτητές.

Επίσης στο ίδιο άρθρο προτείνουμε την προσθήκη παραγράφου 10: Με απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές ηλεκτρονικής προσβασιμότητας του συνόλου του ψηφιακού περιεχομένου και του τρόπου διάθεσής του μέσω διαδικτύου.

Άρθρο 51

Γραφείο υποστήριξης διδασκαλίας

Στο τέλος της πρώτης πρότασης ζητούμε τη συμπερίληψη της ακόλουθης φράσης: «Με ....αλλά και τη διασφάλιση παροχής τεχνικών υποστηρικτικών της διδασκαλίας φοιτητών με αναπηρία (αναγνώστες, διερμηνείς, συνοδοί κ.λπ.).»

Άρθρο 68: Πιστοποίηση ποιότητας

Προτείνουμε στο τέλος της πρώτης πρότασης της παρ. 2 να προστεθεί εδάφιο ως εξής: «Στην επιτροπή πιστοποίησης της παρ. 1 του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική η συμμετοχή ενός εμπειρογνώμονα σε θέματα πρόσβασης ατόμων με αναπηρία στην κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή, διαδικτυακούς τόπους, νέες τεχνολογίες κλπ.»

Άρθρο 70: Κριτήρια πιστοποίησης

Στην παρ. 1 να προστεθεί περ. ι ως εξής: ι) η δυνατότητα ισότιμης πρόσβασης (φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και ηλεκτρονικής) ατόμων με αναπηρία και η παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στους φοιτητές με αναπηρία και στους εργαζόμενους όλων των ειδικοτήτων με αναπηρία.

Στην παρ. 2 στο τέλος της περ. α. να προστεθεί η φράση συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας αυτών στα άτομα με αναπηρία

Άρθρο 75: Αξιολόγηση και χρηματοδότησης της αρχής

Να συμπληρωθεί στο τέλος του άρθρου το ακόλουθο εδάφιο : «καθώς και ειδική έκθεση για την πρόοδο σχεδιασμού εφαρμογής και υλοποίησης μέτρων για την καθολική πρόσβαση των φοιτητών και εργαζομένων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ και την εν' γένει υποστήριξή τους σε όλα τα στάδια προπτυχιακής, πτυχιακής και μεταπτυχιακής φοίτησής τους.»

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ι. ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ

ΧΡ. ΝΑΣΤΑΣ